

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ψάχνει στηρίγματα

Του **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΕΤΑΙΟΥ**
e.aretaios@realnews.gr

Η μετατροπή της Μονής της Χώρας στην Κωνσταντινούπολη σε τζαμί σηματοδοτεί ακόμα μια κίνηση «καλής θέλησης» του **Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν** προς το συντηρητικό ισλαμικό μέρος της τουρκικής κοινωνίας και εντάσσεται σε μια ευρύτερη προσπάθεια της κυβέρνησής του να διατηρήσει τα ερείσματα στο συντηρητικό πολιτικό και κοινωνικό Ισλάμ στην Τουρκία.

Ετσι ερμηνεύουν την απόφαση για μετατροπή της μονής σε τζαμί Τούρκοι αναλυτές με τους οποίους συνομιλεί η **Realnews**, σημειώνοντας ότι η συγκεκριμένη απόφαση είχε ήδη ληφθεί από το 2020, την ίδια χρονιά της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί. Η χρονική συγκυρία της μετατροπής της Μονής της Χώρας σε τζαμί, μετά από περίπου τέσσερα χρόνια έργων συντήρησης του χώρου, σύμφωνα με το

Ο Ερντογάν βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπος με έναν αυξανόμενο κίνδυνο που προέρχεται από τη συντηρητική ισλαμική πτέρυγα, η οποία πέτυχε μια σημαντική νίκη στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές

Πολιτικοί αναλυτές στην Τουρκία εκτιμούν ότι το YRP έχει μια δύναμη εκλογική βάση που φτάνει σχεδόν το 15% και ότι η νίκη του στις δημοτικές εκλογές ενδέχεται να είναι η αρχή της δημιουργίας μιας «ισλαμικής αντιπολίτευσης» στην «πίσω αυλή» του AKP. Μέσα στους νέους αυτούς συσχετισμούς δυνάμεων στην Τουρκία, το AKP και ο Ερντογάν διατηρούν και ενισχύουν τον πολιτισμικό πόλεμο, με βασικό στόχο να δείξουν ότι δεν έχουν χάσει την ισλαμική τους ταυτότητα και ότι εξακολουθούν να υπερασπίζονται τα ισλαμικά ιδεώδη.

Την ίδια ώρα, ενόψει της φιλοδοξίας του Τούρκου Προέδρου να προχωρήσει σε μια εκ βάθρων συνταγματική μεταρρύθμιση για την οποία έχει ανάγκη τη στήριξη και του ισλαμικού YRP, το AKP βρίσκεται εν μέσω μιας εσωτερικής διαμάχης ανάμεσα στους συντηρητικούς ισλαμιστές, που επιθυμούν την ενίσχυση των ισλαμικών στοιχείων της κοινωνίας, με αιχμή του δόρατος την «αντίσταση» στα κινήματα του φε-

λεγόμενων Τούρκων... Από τους τοίχους της ξύλινου το όνομα του Αλλάχ και τα ιερά ονόματα των προφητών του. Οι εσωτερικοί σοβάδες αφαιρούνται για να αποκαλυφθούν οι ειδωλολατρικές εικόνες (ορθόδοξα ψηφιδωτά που καλύφθηκαν από τους Οθωμανούς κατακτητές) και μετατρέπεται σε μουσείο για να αποκαλυφθεί το μεγαλείο του σταυρού αντί της ημισελήνου. Με άλλα λόγια, μετατρέπεται σε σαρκοφάγο όπου θάβεται το Ισλάμ», είχε γράψει ο Κισάκιουρεκ το 1965.

Αργότερα, ο Νετσεμτίν Ερμπακάν είχε και αυτός εκφράσει την αντίθεσή του όσον αφορά τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε μουσείο, ζητώντας «το κάλεσμα για προσευχή να απαγγελέται στην Αγία Σοφία».

Η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί το 2020 είχε βρει σύμφωνο το 70,7% των ψηφοφόρων του AKP και το 81,9% του τότε βασικού συντηρητικού ισλαμικού κόμματος SP. Σύμφωνα με άλλη δημοσκόπηση του AKP, το 90% των ψηφοφόρων του κόμματος και των



επίσημο αφήγημα, δεν είναι τυχαία.

Ο Ερντογάν βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπος με έναν αυξανόμενο κίνδυνο που προέρχεται από τη συντηρητική ισλαμική πτέρυγα, η οποία πέτυχε μια σημαντική νίκη στις πρόσφατες δημοτικές εκλογές, με το ισλαμικό κόμμα της Εκ Νέου Ευημερίας (YRP) να αναδεικνύεται ως ένας δυνάμει πόλος έλξης των απογοητευμένων συντηρητικών ισλαμιστών, που παίρνουν όλο και μεγαλύτερες αποστάσεις από το AKP.

Αμέσως μετά τις δημοτικές εκλογές και κάτω από το βάρος των σθεναρών επικρίσεων από το YRP και τον αρχηγό του, **Φατίχ Ερμπακάν**, γιο του θεωρούμενου ως «πατέρα» του τουρκικού πολιτικού Ισλάμ **Νετσεμτίν Ερμπακάν**, ο Ερντογάν αναγκάστηκε άμεσα να αλλάξει πολιτική απέναντι στο Ισραήλ. Προχωρώντας σε ένα εμπορικό εμπόργκο εις βάρος του Τελ Αβίβ, ο Τούρκος Πρόεδρος προσπάθησε να αποκρούσει τις επικρίσεις του YRP, σύμφωνα με τις οποίες η Αγκυρα δεν κάνει τίποτα στην πράξη για να στηρίξει τους Παλαιστινίους της Γάζας και για να πλήξει το Ισραήλ.

Με το βλέμμα στο κοινωνικό Ισλάμ

Πώς ερμηνεύουν Τούρκοι αναλυτές στην «R» την απόφαση του Ερντογάν να μετατρέψει τη Μονή της Χώρας σε τζαμί

μινισμού και των ΛΟΑΤΚΙ, και στους λιγότερο συντηρητικούς, που επιθυμούν να δουν μια νέα στροφή του AKP σε πιο «φιλελεύθερες» πολιτικές.

Ο «πόλεμος των μνημείων», όπως πολλοί αναλυτές έχουν δηλώσει στην «R», βρίσκει τις ρίζες του στο παρελθόν και στη διαχρονική σύγκρουση ανάμεσα στους κεμαλιστές και τους ισλαμιστές.

Ηδη από την δεκαετία του '60, ο πρώτος ισλαμιστής και εθνικιστής ποιητής και διανοούμενος **Νετζίφ Φαζλ Κισάκιουρεκ**, για τον οποίο ο Ερντογάν έχει επανειλημμένως εκφράσει τον θαυμασμό του, είχε δημόσια εκφράσει την απέχθειά του για τη μωσαιοποίηση της Αγίας Σοφίας και άλλων χριστιανικών μνημείων.

«Η Αγία Σοφία ξεριζώνεται από το πνεύμα της από τα χέρια των

εθνικιστών συμμάχων του στο ΜHP ήταν υπέρ της μετατροπής σε τζαμί. Μετά τις βουλευτικές και προεδρικές εκλογές, ορισμένοι αναλυτές εκτιμούσαν ότι η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί είχε διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη συσπείρωση των ακραίων ισλαμιστών υπέρ του AKP και του Ερντογάν.

Σήμερα, με το συντηρητικό Ισλάμ να κινδυνεύει να μετατραπεί σε «πονοκέφαλο» για τον Ερντογάν, η μετατροπή της Μονής της Χώρας σε τζαμί αποτελεί ακόμα μια στρατηγική κίνηση του Τούρκου Προέδρου, με σκοπό να νομιμοποιήσει τα ισλαμικά του διαπιστευτήρια.